

της φυλακής ποιήματα

20 ποιήματα, γραμμένα στις φυλακές ανηθίκων Διαβατών Θεσσαλονίκης

ΣΥΛΛΟΓΟΣ ΦΙΛΩΝ-ΕΘΕΛΟΝΤΩΝ ΕΤΑΙΡΙΑΣ ΠΡΟΣΤΑΣΙΑΣ ΑΝΗΛΙΚΩΝ ΘΕΣΣΑΛΟΝΙΚΗΣ

Το έντυπο αυτό εκδόθηκε

από το Σύλλογο Φίλων-Εθελοντών Εταιρίας Προστασίας Ανηλίκων Θεσσαλονίκης.

ΘΕΣΣΑΛΟΝΙΚΗ / ΟΚΤΩΒΡΙΟΣ 2007

της φυλακής ποιήματα

20 ποιήματα, γραμμένα στις φυλακές ανηθίκων Διαβατών Θεσσαλονίκης

ΕΙΣΑΓΩΓΙΚΟ ΣΗΜΕΙΩΜΑ

*Κάνοντας πράξη την φιλοσοφία
του Συλλόγου Φίλων-Εδελωτών
της Εταιρίας Προστασίας Ανηθικών Θεσσαλονίκης
για συνεργασία, προς χάρην πάντοτε των παιδιών που είναι ευθύνη όδων μας,
αποδεχθήκαμε την πρόσκληση της φιλοδόγου, μέδου του Συλλόγου μας,
κ. Θεοδώρας Λειψιτινού και δημιουργήσαμε
εργαστήρι δογοτεχνίας, για τους ανηθικούς φυδακισμένους
των Δικαστικών Φυδακών Διαβατών Θεσσαλονίκης.*

*Ποιήματα ,καρπούς του εργαστηρίου αυτού, αποφασίσαμε να εκδώσουμε
για να τιμήσουμε τις προσπάθειες παιδιών και δασκάλων,
για να φέρουμε σε επαφή, εσένα αναγνώστη,
με τον ψυχικό κόσμο των ανήλικων φυλακισμένων και να σε προτρέψουμε στην ιδέα του εδεδοντισμού.*

Οι Εδεδόντριες του Συνδέσμου

Α Ν Τ Ι Π Ρ Ο Λ Ο Γ Ο Υ

*Σε μια προσπάθεια εδεδοντισμού,
γνωριστήκαμε και συνεργαστήκαμε με μια ομάδα νέων,
ηλικίας δεκαεπτά ως και εικοσιένα χρονών,
που προσωρινά έχουν στερηθεί την ελευθερία τους.
Η διαδικασία αυτή υπήρξε για μας μια πρωτόγνωρη εμπειρία.*

*Οι νέοι προέρχονταν από διάφορα κοινωνικά,
οικονομικά, ποδιτισμικά και μορφωτικά επίπεδα.
Η πορεία της μετεξέλιξης της απλής γνωριμίας
σε μια ομάδα με κοινούς στόχους,
έχοντας ως μόνο συνδετικό στοιχείο
τον κοινό τόπο διαμονής και περίπου την ίδια ηλικία,
ήταν μια πρόκληση.*

*Ξεκινήσαμε θέτοντας ως στόχο
μέσω της δογοτεχνίας και γενικά του βιβλίου,
να βρούμε σημεία ταύτισης.
Γνωρίζοντας καλά πως η παιδητική ακρόαση προκαλεί αδράνεια
και ίσως στην περίπτωση μας μια αδιαφορία και εσωστρέφεια
έπρεπε να βρούμε το σφυγμό της προσέγγισης, του ανοίγματος, του διαλόγου,
της δράσης και της δημιουργίας.*

*Το αποτέλεσμα μέρα με τη μέρα ήταν όδο και πιο δεδκτικό.
Τόσο τα παιδιά άδδα άδδο τόσο και εμείς περιμέναμε τη στιγμή της συνάντησης.
Με τη γλώσσα του σώματος ποδδές φορές,
μπορούσαμε να ανταδάσσουμε σκέψεις και συναισθήματα.
Αυτό και μόνο έμοιαζε να είναι αρκετό.
Με την εξέλιξη της σχέσης, ανοιχτήκαμε, προσεγγίσαμε ο ένας τον άδδο
και δώσαμε τη δέση της εσωστρέφειας στη δράση και δημιουργία.*

*Στο αποτέλεσμα δεν πιστεύαμε και εμείς οι ίδιοι.
Ο δόγος που παράξαμε ήταν προφορικός και γραπτός,
πάντα σε συνεργασία,
προάγοντας το πνεύμα της ομαδικότητας.*

*Είναι δύσκολο να αποδοδεί με δίγες δέξεις
ο διαδραστικός αμφίδρομος όδης αυτής της περιόδου.
Δείγματα του αποτεδέσματος αυτών των βιωμάτων παραδέτουμε στην έκδοση αυτή.*

9 Μ Α Ρ Τ Η 2 0 0 7

Γύμνασμα στο "Μονόγραμμα" του Οδυσσέα Εδύτη

"Μ' ακούς"

Ασιούνε μαν, μα ντιτζιόν, μ' ακούς;
Μ' ακούς όταν στην αγκαλιά δεν σε κρατώ;
Μ' ακούς; σου στέλνω την αγάπη μου
Δε μ' ακούς; μάνα, όταν κοντά μου δε σ' έχω πονώ
Μ' ακούς; αδώς είμαι
Όπως τα μάτια μου καθώς κοιτούν
Θα ξαναγυρίσω.
Μ' ακούς;

1 6 Μ Α Ρ Τ Η 2 0 0 7

Ένασμα από το βιβλίο "Ο γλάρος Ιωνάθαν"

Πέταγμα

Ελευθερία
Ξεφεύγω από την καθημερινότητα
από τα εύκολα
από το βόλεμα

Πετώ
Πιέζω τον εαυτό μου να εξελιχθώ
Πετώ και αναζητώ νέο εαυτό
Πετώ και αναζητώ την ελευθερία
Ποδώ το πέταγμα μου να μου δίνει
το διαφορετικό
Με το πέταγμα ονειρεύομαι
Μπορώ
Με πόνεσαν τα φτερά μου
μα συνεχίζω.

2 3 Μ Α Ρ Τ Η 2 0 0 7

*Διαβάσαμε τις επιστοδές του Διονυσίου Σοδωμού,
μία προς την μητέρα του, μία στον αδελφό του, μία στο φίλο του Ν. Μάντζαρο.
Με οκτώ παιδιά στα Διαβατά βγάδαμε μια επιστοδή σε φίλο τους.*

[Εργασία ομαδική]

Πάλιμε (τσιγγάνικα)
Πανάκριβέ μου (μάλιμε) φίλε
Μη κάνεις αυτό που εγώ έκανα
Πρόσεχε, η φυλακή είναι ένα κλουβί
Κι εμείς τα καναρίνια
Είμαστε τα περιστέρια
Μα τα περιστέρια είναι πάντα ελεύθερα.
Είμαστε σύμβολα της ειρήνης και της αθωότητας
Είμαστε οι ταχυδρόμοι μηνυμάτων
Η ελευθερία ανεκτίμητη αξία
Κινδυνεύει η ελευθερία σου
Πρόσεχε, φίλε
Εκτίμα ό,τι έχεις
Μη χάσεις ό,τι αγαπάς
Μη ζηλεύεις αυτά που οι άλλοι έχουν
Τα κοινωνικά σκαλοπάτια δεν είναι αυτό που νομίζεις
Δεν είναι η ευτυχία.

3 0 Μ Α Ρ Τ Η 2 0 0 7

Διαβάσαμε από το βιβλίο της Μαρούδας Κιχιάφα

“Οι άνθρωποι δε δέδουν να διαβάζουν διηβερές ιστορίες” (αναφέρεται στους Τσιγγάνους).

*Τα παιδιά έμειναν σε τρείς δέξεις. “Σύννεφα, αέρας, νερό”,
που αποτέδδσαν τον τίτδο σκέψων σε ποιητικό δόγο.*

Σύννεφα

κατάθλιψη του καιρού...

Μέχρι τώρα ήμουν σύννεφο

Ταξίδευα ελεύθερο αλλάζοντας το χρώμα μου

Αλλάζοντας το σχήμα μου

Γινόμουν πρόσωπο

Γινόμουν καρδιά

Γινόμουν καράβι

Γινόμουν άγγελος και αγκάλιαζα τον κόσμο

Γινόμουν κύματα στη θάλασσα.

Γινόμουν βροχή κι έκανα τα δέντρα να λάμπουν

Μα τώρα το σύννεφο έγινε αλυσίδα

Έκλεισε τον ήλιο

Τον ήλιο που ακτινοβολεί

Που κάνει όμορφη τη μέρα

Που τη φωτίζει

Που δίνει τη ζωή

Που αλλάζει τη διάθεση

Θα ήθελα να ήμουν αγέρας

Να διώξω τα σύννεφα τα μαύρα

Να σκορπίσω τη γύρη από τα δέντρα

Να γίνω αγέρας να αλλάξω τον κόσμο

Να ταξιδεύω Παντού.

3 0 Μ Α Ρ Τ Η 2 0 0 7

Καταιγίδα

Σύννεφα μαύρα
Φίδια οι κεραυνοί
Φως υπερκόσμιο στον αγέρα
Η βροχή φτάνει
Θα κλάψει ο ουρανός

Άνεμος αναστάτωση
Σκόνη η περηφάνια λυγίζει

Φόβος
Οι τσιγγάνοι ταραγμένοι
το σπίτι είναι караβόπανο
παιχνίδι στο άρπαγμα του ανέμου

Ο ήλιος θα μείνει
μετά την καταιγίδα.

2 0 Α Π Ρ Ι Λ Η 2 0 0 7

*Κοινή βάση των παραδειγμάτων, επιδειγμένα ρήματα που αποτιεθούν την αρχή του στίχου
[ομαδική εργασία]*

α' δοκιμή

Ακούω, μητέρα, την καρδιά σου να χτυπάει
Σε βλέπω να έρχεσαι χαρούμενη
Οσφραίνομαι να στολίζεσαι και είμαι χαρούμενος
Σε ξεχωρίζω, μητέρα γιατί είσαι μοναδική
Αισθάνομαι μια απέραντη ευτυχία όταν είσαι κοντά μου
Περπατώ με σιγουριά όταν είσαι δίπλα μου
Γέρνω στην αγκαλιά σου και νιώθω τη ζεστασιά σου
Αφήνω την καρδιά μου ελεύθερη στα χέρια σου
Αφήνω την σκέψη μου να ανταμώσει τη δική σου
Κάθομαι και σκέφτομαι τις χαρές και τις λύπες και γιαυτές σου ζητώ συγγνώμη
Θέλω να ξέρεις πως είσαι το παν για μένα
Σου δίνω την καρδιά μου, μητέρα, γιατί την αξίζεις και είναι δική σου
Σε σέβομαι, μανούλα, όταν μιλάς
Σιωπώ όταν μου μιλάς και προσέχω αυτό που μου λες
Χαίρομαι να σε βλέπω ευτυχισμένη
Εύχομαι την πιο γρήγορη αντάμωσή μας
Σ' ευχαριστώ, μητέρα, που μου έδωσες τη ζωή
Ζω και αναπνέω για σένα.

β' δοκιμή

Ακούω την αναπνοή σου, μητέρα
 Σε βλέπω, μητέρα, δακρυσμένη και πονώ
 Οσφραίνομαι το άρωμά σου και νιώθω γαλήνη
 Ξεχωρίζω την ευτυχία από την θλίψη σου
 Αισθάνομαι πως είσαι κοντά μου στις δύσκολες στιγμές
 Περπατώ και ακούω τα βήματά σου δίπλα μου
 Γέρνω, σε ακουμπώ και νιώθω τη ζεστή αγκαλιά σου
 Σ' αφήνω, μητέρα, και είμαι λυπημένος
 Κάδομαι και σκέφτομαι πόσο σε πίκρανα και μετανιώνω
 Θέλω να σε κάνω χαρούμενη μητέρα
 Σου δίνω την αγάπη μου, τη ζωή μου
 Σε σέβομαι γιατί με μεγάλωσες, με ανάθρεψες
 Σιωπώ όταν σε βλέπω να γελάς και τότε γελά η ψυχή μου
 Σ' ευχαριστώ, μητέρα, που με μεγάλωσες
 Ζω και θέλω να είμαστε μαζί.

γ' δοκιμή

Το ακούω η μάνα μου με νιώθει
 Σε βλέπω να έρχεσαι, μητέρα, κουρασμένη και δεν μπορώ να σε στηρίξω
 Σε οσφραίνομαι μητέρα, και γεμίζω δάρρος και σιγουριά
 Σε ξεχωρίζω από τις άλλες γυναίκες
 Αισθάνομαι πως κανείς άλλος δεν είναι κοντά μου παρά μόνο η σκέψη σου
 Περπατώ και χαίρομαι τη ζωή μαζί σου
 Γέρνω πλάι σου, σου μιλώ γιαυτό που με απασχολεί
 Ακουμπώ στον ώμο σου και νιώθω την αναπνοή σου
 Ακουμπώ στον ώμο σου και νιώθω να ξεκουράζομαι
 Αφήνω το κορμί μου στην ζεστή αγκαλιά σου
 Αφήνω, μητέρα, την αγάπη μου να σου δώσει χαρά
 Θέλω να θγω μητέρα, να σε σφίξω στην αγκαλιά μου
 Θέλω αγάπη και συμπόνια από τους ανθρώπους, μητέρα
 Σέβομαι τις δύσκολες προσωπικές στιγμές που περνάς και σου δίνω κουράγιο
 Εύχομαι να είμαστε πάντα μαζί
 Σ' ευχαριστώ, μητέρα, που στάθηκες δίπλα μου
 Ζω για να ζεις κι εσύ
 Για να σου δίνω την αγάπη μου.

4 Μ Α Η 2 0 0 7

Ταξίδι

Χελιδόνι της ελευθερίας
Χελιδόνι του βοριά
Ψάχνεις το καλοκαίρι στο νότο
Αναζητάς τις άλικες παπαρούνες στα λιβάδια
Ταξιδεύεις όπως τα νερά των ποταμών
Ξαποσταίνεις στο πέρασμα
στο γιοφύρι -δρόμος αλλιώτικος- με το χάος στα πόδια του,
Δε σε τρομάζει

Ταξίδι χωρίς σταματημό
Χαίρεσαι το μπλε της θάλασσας
Το λευκό του αφρού που τα κύματα πνίγουν
Τρομάξεις στο μαύρο της όταν αυτή αγριεύει

Κουράστηκες
Τα δελφίνια σου γνέφουν
Τα φτερά σου ξεκουράζεις στην πλάτη τους
νεύμα φιλικό
Η καυτή άμμος στην έρημο
Εύκολο δεν είναι πράγμα
Και συ μονάχο στην απεραντοσύνη πλανιέσαι

Η όαση φάνηκε
το ταξίδι τελειώνει
μια νέα ζωή θα φτερουγίσει.

4 Μ Α Η 2 0 0 7

Τα σκουλήκια

Όταν ψηλά πετάς
Τα σκουλήκια που στην βρωμιά σέρνονται
που το χρώμα τους σε απωθεί
που τα φύλλα κατατρώνε
που την καρδιά των ρόδων και των μήλων απομυζούν
τις ρίζες της ανεμόνας ξεραίνουν
ΔΕΝ ΤΑ ΞΕΧΩΡΙΖΕΙΣ
Προσπάθησε ψηλά να μείνεις

1 1 Μ Α Η 2 0 0 7

*(Μελέτη και συζήτηση από το βιβλίο του Δ. Μαγκάκη
“Γράμμα από την φυλακή για τους Ευρωπαίους”*

Εικόνες Ελευθερίας

Έκφραση με το χορό
Το σπίτι απάγκιο ζεστή αγκαλιά
Οι αγαπημένοι που περιμένουν
Φυγή στο πουθενά αδέσμευτη
Αντάμωμα σ' απόμερο λιμάνι
Η έκφραση στο σφίξιμο παιδιού
Στο άγγιγμα της ψυχής.

1 1 Μ Α Η 2 0 0 7

Ελευθερία

Όραμα;
Ανταπόκριση σε υποχρέωση;
Τα πάντα είναι ελευθερία;
Σίγουρα το χάδι του παιδιού είναι ελευθερία
Ελευθερία-Ιδέα
Δε στέκει πίσω από πόρτες κλειστές
Πίσω από σύρματα
Ελευθερία
Το τραγούδι της ψυχής
Το τραγούδι της αγάπης, της χαράς
Των ονείρων σου, της νοσταλγίας
Το ταξίδι του νου στην απεραντοσύνη.

1 6 Μ Α Η 2 0 0 7

Ένα παιχνίδι με το "κοιτάζω"

Κοιτάζω τα μάτια σου
και τη σκέψη σου διαβάζω
διαβάζω το πάθος της καρδιάς σου
Κοιτάζω τον ουρανό και στ' άστρα χάνομαι

Κοιτάζω το φεγγάρι
και στην αγκαλιά σου ονειρεύομαι

Κοιτάζω τα μάτια της ψυχής σου
Και ταξιδεύω στο άπειρο

Κοιτάζω το συρματοπλέγμα
Και στη μοναξιά μου εγκλωβίζομαι.

Παναγιώτης

Α Τ Ο Μ Ι Κ Ε Σ Π Ρ Ο Σ Π Α Θ Ε Ι Ε Σ

Με δικάσανε σε μια φυλακή
Και με βάλανε στο τρίτο κελί
Κι όλο σκέφτομαι εσένα που αγαπώ
Μη σε πάρει άλλος και πονώ.

Μιχάλης

Α Τ Ο Μ Ι Κ Ε Σ Π Ρ Ο Σ Π Α Θ Ε Ι Ε Σ

Ανάμνηση

Κόρινθος
Αρχαία και του σήμερα
Όμορφες αναμνήσεις
Στιγμές ωραίες
Την Ακροκόρινθο θυμάμαι
Τότε που στα κάστρα ανέβαινα
με τ' αστέρια συντροφιά.

Ευγνωμοσύνη

Αναλογίζομαι τους ανθρώπους που με αγάπησαν
Που μ' ένιωσαν και με στήριξαν
Και τις ευαίσθητες χορδές της ψυχής μου άγγιξαν
Που μ' έμαθαν στα πόδια μου να πατώ
Και να κοιτώ τον άνθρωπο στα μάτια
Θα σας κρατήσω φυλαχτό πολύτιμο.

Επιφύλαξη

Τα βιώματα σε σημαδεύουν
Σε δεσμεύουν
Δε σβήνονται εύκολα τα ίχνη της πληγής
Επιφυλακτικά το σήμερα αντικρίζω
Και τον καινούργιο γνώριμο κοιτώ...

Άγγελος

Α Τ Ο Μ Ι Κ Ε Σ Π Ρ Ο Σ Π Α Θ Ε Ι Ε Σ

Ανάμνηση

Το παράθυρο είναι ψηλά
Θέλησα να το φτάσω
Ο αέρας φυσούσε στο ρυθμό του
Μύριζε ελευθερία
Έκλεισα τα μάτια
Ο χρόνος με ταξίδεψε πίσω
Ξαναζωντάνεψαν στιγμές αγαπημένες
Στιγμές που έζησα
Στιγμές που είναι ανάμνηση
Τις σέρνω να τις φέρω πίσω
Να τις αγγίξω
Είναι γερά καρφωμένες στο νου.

Χωρίς τίτλο

Γαρύφαλλα σκορπισμένα πάνω
στο κορμί σου
Σκορπισμένα στους δρόμους που περπατάμε
Γαρύφαλλα σε μπουμπούκια όμορφα
σαν την ομορφιά των ματιών σου
σαν την τελειότητα του κορμιού σου.

Χρήστος

Α Τ Ο Μ Ι Κ Ε Σ Π Ρ Ο Σ Π Α Θ Ε Ι Ε Σ

Το χρώμα

Θάλασσα χρώμα μπλε
Κόκκινο χρώμα του τριαντάφυλλου
Χορτάρι δέντρο το χρώμα πράσινου
Λευκό
Λευκό το χρώμα του περιστεριού.

ΤΗΣ ΕΙΡΗΝΗΣ

ΣΥΛΛΟΓΟΣ ΦΙΛΩΝ-ΕΘΕΛΟΝΤΩΝ ΕΤΑΙΡΙΑΣ ΠΡΟΣΤΑΣΙΑΣ ΑΝΗΛΙΚΩΝ ΘΕΣΣΑΛΟΝΙΚΗΣ

Ο Σύλλογος Φίλων-Εθελοντών της Εταιρίας Προστασίας Ανηλίκων Θεσσαλονίκης αποτελείται από εθελοντές που υποστηρίζουν ενεργά το έργο της Ε.Π.Α.Θ. από το 1992 και με επίσημη νομική υπόσταση από το 1998.

Η Εταιρία Προστασίας Ανηλίκων Θεσσαλονίκης (Ε.Π.Α.Θ.) με ιστορία πάνω από 60 χρόνια, αποτελεί μια κοινωνικού χαρακτήρα Υπηρεσία του Υπουργείου Δικαιοσύνης. Έργο της είναι η επίλυση προβλημάτων των εφήβων που αντιμετωπίζουν προβλήματα κοινωνικής ένταξης (*παραβατική συμπεριφορά, εμπιστοσύνη με την Αστυνομία και τα Δικαστήρια κ.λ.π.*).

Ο Σύλλογος Φίλων-Εθελοντών της Ε.Π.Α.Θ. παρέχει στους κοινωνικά αποκλεισμένους ανήλικους, στους ανήλικους σε κίνδυνο παραβατικότητας και στους ανηλίκους παραβάτες

- *Νομική στήριξη*
- *Υγειονομική συμπαράσταση*
- *Δυνατότητα εκπαίδευσης*
- *Οικονομική στήριξη*

και δημιουργεί προϋποθέσεις για κοινωνική και εργασιακή ένταξη.

Στις πρωτοβουλίες του Συλλόγου έχουν ενταχθεί Δημιουργικά Εργαστήρια με στόχο την οργάνωση της καθημερινής ζωής των παιδιών, την ανακάλυψη και ανάπτυξη των δεξιοτήτων τους καθώς και την απόκτηση γνώσεων.

Ο Σύλλογος λειτουργεί δύο δημιουργικά εργαστήρια στο Νεανικό Στέκι του Φοίνικα (*χειροτεχνίας, κοσμημάτων*), ένα στο Ίδρυμα ΜΕΛΙΣΣΑ (*διακοσμητικού κεριού*), δύο στις Δυτικές Συνοικίες σε συνεργασία με το Δίκτυο Άλφα και τους ψυχολόγους της GESTALT FOUNDATION (*διακοσμητικού κεριού και θεατρικού παιγνιδιού*).

Στις Δικαστικές Φυλακές Θεσσαλονίκης στα Διαβατά, ο Σύλλογος λειτουργεί ένα εργαστήρι λογοτεχνίας για τις έγκλειστες γυναίκες και τέσσερα εργαστήρια (*χειροτεχνίας-ζωγραφικής, πληροφορικής, δογγοτεχνίας και εικαστικής ψυχοθεραπείας*) για τους ανηλίκους φυλακισμένους.

Παράλληλα ο Σύλλογος φροντίζει για την οργάνωση και αξιοποίηση του ελεύθερου χρόνου των παιδιών (*επισκέψεις σε μουσεία, εικαστικές εκδόσεις, θεατρικές παραστάσεις, εκδρομές, κοινωνικές εκδηλώσεις*).

Οι πόροι του Συλλόγου προέρχονται κυρίως

- *από συνδρομές και εισφορές μελών και φίλων*
- *από εκδηλώσεις*
- *από χορηγίες*
- *από δωρεές των συμπολιτών μας*

Ο Σύλλογος είναι πιστοποιημένος στο Πρωτοδικείο Θεσσαλονίκης, στο Εθνικό Μητρώο Φορέων Κοινωνικής Φροντίδας ως Ν.Π.Ι.Δ. μη κερδοσκοπικού χαρακτήρα και υπάγεται στην Β' Δ.Ο.Υ. Θεσσαλονίκης, με Α.Φ.Μ. 099329285

